

ERITREAN REVOLUTIONARY DEMOCRATIC FRONT

ኣብ ሓንቲ ርእሲ-ክልተ መልሓስ!!

ኣብዚ እዋንዚ፡ ኤርትራ ኣብ ብዙሓት ዓለም-ለኻዊ መድረኻት ድሕሪ ሰሜን ኮርያ እትሰራዕ፣ ጥሕሰት ሰብኣዊ መሰል ዝፍጸመላ፣ ሓሳብካ ብነጻ ናይ ምግላጽ መሰል ዘይክበረላ፣ ቅዋምን ቅዋማዊ ትካላትን ዘይብላ፣ ነጻ ቤት ፍርዲ ዝተሓረመት፣ ንኣህጉራዊ ውዕላትን ዲፕሎማሲያዊ ቅጥዕታትን ብርኡይ እትግህስ፣ ምስ ግብረ-ሸበራዊ ሓይልታት ብምዕራኽ ዘባውን ከባብያውን ስግኣት ዝኾነት፣ ንጽቡቕ ሕውነታዊ ጉርብትና ህዝብታት ካብ ምትጋህ ንላዕሊ ደም ከፋ-ስሱ ብዝቐሎም መራሕታ እትውክል ሃገር...ወዘተ ብምኻን እያ እትልል። እዚ ዝተመረደ ምስሊ ኤርትራዊ፡ ሎሚ ኣብ ዓበይቲ መጋባእያታት ስሩዕ መዛረቢ ኣጀንዳ እናኾነ ምምጽኡ ከኣ፡ ጸብጻባት ማዕከናት ዜና ዝምስክርዎ ሓቂዮ።

ካብዚ ናይ ቀረባ እዋን ተርእዮታትኳ ተበጊስና ክንርእ እንተፈቲንና፡ ንሃገራት ቀርኒ ኣፍሪቃ ዝሓቆፈ ኢጋድ ብዝብል ዝፍለጥ ትካል፡ ጠንቁ ዘይሕጋውያን ስደተኛታት፡ መበገሲ ንምክልኻል ብዛዕባ ክግበር ዘለዎ ዝተወሃደ ጸዕርታት ኣመልኪቱ ኣብ ኬንያ ናይሮቢ ዘካየደ ዋዕላ፡ ዋሕዚ ኤርትራውያን ስደተኛታት ጠንቁ ውሽጣዊ ፖለቲካዊ ቅልውላው ምኻኑ፡ ነዚ ንምግታእ ድማ መንግስቲ ኤርትራ ድልውነት ከም ዘዩርኣዩ ተሓቢሩዮ። እዚ ዜናዚ ገና ከይሃሰሰ ድማ፡ ኣብ መጋባእያ ውድብ ሕቡራት ሃገራት ብጉዳይ ሰብኣዊ መሰላት ዝግደስ ኣህጉራዊ ትካል፡ መንግስቲ ኤርትራ ኣብ ልዕሊ ንጹሃት ዜጋታቱ ዝፍጽሞ ዘሎ ሰብኣዊ ግህሰታት ዝዳህሰሰ ሪፖርት ብዝርዝር ድሕሪ ምምርማር፡ ሻቕሎቱ ብወግዒ ገሊጹ። ስለዚ ከኣ ብሙሉእ ድምጺ ኣባል ሃገራት፡ ነዚ ኣብ ኤርትራ ዘሎ ጥሕሰት ሰብኣዊ መሰላት ዘጸሪ ፍሉይ ኮምሽን ምምዛዙ ኣፍሊጡ። እዚ ብደረጃ ውድብ ሕቡራት ሃገራት ንጉዳይ ኤርትራ ዝምልከት ኣጀንዳ ኣብ ዝተዘየሉ እዋን፡ ብተመሳሳሊ ጉዳይ ኤርትራ ማእከሉ ዝገበረ፡ ባይቶ ጸጥታ ውድብ ሕቡራት ሃገራት፡ ኣብ ልዕሊ ሰብ-ስልጣን መንግስትን ላዕሊዎት ወተሃደራዊ ሞኮንናትን ዘንበር ማዕቀብ፡ ጉዳይ ኣተገባብሩኡ ክክቲ ብቆጸራ ዝሓዘ ኣጀንዳ ኣብ ዘለወሉ እዋንዮ።

ብተመሳሳሊ ዓበይቲ መንግስታትን ዓለም-ለኻዊ ትካላትን፡ ብተናጸል ኣብ ልዕሊ ፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ ተሪር ናይ ተቃውሞ መርገጺታቶም ዕላዊ እናገበሩዮም። ነቶም ዝፈረዩ ሓቅታት ከም ኣብነት ምልዓል ሓጋዚዮ። ሚኒስተር ወጻኢ ጉዳይ ኣሜሪካ ሚኒስተር ጆን ኬሪ ብምክንያት 24 ግንቦት ናብ ህዝቢ ኤርትራ ዘመሓላለፎ ሓጺርን ግልጽን መልእኽቲ፡ ኣብ ልዕሊ ስርዓት ኢሳይያስ ሓያል ውቅዒት ዘዕረፈ ምንባሩ ዝገከርዮ። ብተወሳኺ ሚኒስተር ጆን ኬሪ ዝመርሖ ልዑኽ ኣሜሪካ ናብ ዞባ ቀርኒ ኣፍሪቃ ዑደት ኣብ ዘካየደሉ እዋን፡ ኩለን ሃገራት ቀርኒ ኣፍሪቃ፡ ብሚንስትሪ ወጻኢ ጉዳያተን ኣብ ሓባራዊ ዘተ ክውክላ እንክለዎ፡ ኤርትራ ዝተጓዳዮትሉ መድረኽዮ ኔሩ። እዚ ተርእዮዚ መርኣያ ተሪር መርገጽ መንግስቲ ኣሜሪካ ኣብ ልዕሊ ፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ ጌርካ ክውሰድ ዝክእልዮ። ከምኡውን መንግስቲ ካናዳ ብተደጋጋሚ ኣብ ልዕሊ ኤምባሲ ኤርትራ ዝወሰዶ ተሽታታሊ ስጉምትታቱ ብምሕያል፡ ፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ ካብ ኤርትራውያን መቐቆል ዘለዎም ካናዳውያን 2% መሕወይ-ግብሪ ክኸፍሉ ዝከኣይዶ ምስግዳድ ደው ከብል፡ እዚ እንተዘይኮይኑ ስጉምቲ ክወስድ ምኻኑ ኣብዚ ዝሓለፈ ቅንያት ብወግዒ ገሊጹዮ። ሃገራት ኣውሮጳዊ ሕብረትውን ብሓባርን ብተናጸልን ኣብ ልዕሊ ስርዓት ኢሳይያስ ዘሞህሉልኦ ትዕዛብታት መበገሲ ብምግባር፡ ዝተፈላለዩ ስጉምትታት ናብ ምውሳድ ደረጃ ክሰጋገሩ ከምዝጀመሩ ይንገርዮ። ሓንቲ ካብዚኣተን፡ መንግስቲ ነርወይ ብሽም ኤርትራውያን ሓተቲ ፖለቲካዊ ዑቕባ፡ ወይጦታት እቲ ስርዓት ዘካይድዎ ዘለዉ ውዲት ዝተገንዘበ ተሪር መርገጽ ንምሓዝ ትሸባሸብ ምህላዎ ብወግዒ ተገሊጹዮ። ኣምንስቲ ኢንተርናሽናል፣ ሂማን ራይት ዎች፣ ሪፖርተር ዊዝ ኣውት ቦርደርስ ወዘተ ዝተባህሉ ዓበይቲ ዓለም-ለኻዊ ተግባባቲ መሰላት፡ በብእዋኑ ዘውጽእዎ ጸብጻባትን ተሪር ናይ ተቃውሞ መርገጻትን፡ ኩሎም መመላእታ እቲ ኤርትራ ኣብ ትሕቲ ፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ ናይ ዘጥረዮዩ ዲፕሎማሲያዊ ፍሽለት መግለጺታትዮም።

ብድምር እዚ ናይ ኣህጉራዊ ማሕበረሰብ ተሪር ተቓውሞ መበገሲ፡፡ ፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ ኣብ ውሽጢ 23 ዓመታት ዕድመ ስልጣኑ ዝተኸተሎ በሓትን ኣግላልን ናይ ፍሽለት ጉዕዞዮ፡፡ ጠንቂ ናይዚ ተደራራቢ ፍሽለታትዚ፡ ብዓይኒ ኣህጉራዊ ማሕበረሰብ፡ ፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ ግልጽነትን ተሓታትነትን ዘይብሉ ምልክነት ሓደ ሰብኣይ ዝነገሰሉ ኢደ-ውነናዊ ስጉምታት ምስዕራፍ ግቡእ ኣቓልቦ ብምርካብዮ፡፡ ስለዚ ድማ፡ ብቅዋም ዝግራሕ፡ ቅዋማዊ ስርዓትን ዝተነጸረ ደረታት ስልጣንን ዘይምህላው፡ ኤርትራ ከም ሃገር ንፍሽለት ገጸ ተንቆልቁል ዘላ ሃገር ምዃና፡ ሓባራዊ ተረድኦታት እናተጠረየሉ መጸኢዮ፡፡ ተቓውሞ ማሕበረሰብ ዓለምውን ካብዚ ዝበገሰዮ፡፡

እዚ እናሓየለ ዝመጽእዎ ዘሎ ዲፕሎማሲያዊ ተጽዕኖታት ብሓደ ሸነኽ፡ ብሰንኪ ውሽጣዊ ቁርቁሳቱን ካብ መላእ ደለይቲ ደሞክራሲያዊ ለውጢ ህዝብታት ኤርትራ ዝገጥሞ ዘሎ ሓያል ብድሆታትን እናበረኸ ዝኸይድ ዘሎ ተቓውሞታት ከአ በቲ ካልእ ሸነኽ፡ ፖለቲካዊ ስልጣን ፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍ ካብ ጊዜ ናብ ጊዜ እናተሸምረረ ብምኻዱ፡ ትንፋሱ ካብ ሞት ንምጽናሕ፡ ነታ ዘይመባልዕቲ ዝኾነት “ቅዋም” ንቅድሚት ብምምጻእ ሻሕጣይ ተዋስኦ ክሰርሕ ተቐሲቡ ኣሎ፡፡

ብርግጽ ርእሰ-ፋሽስት ኢሳይያስ፡ ኣብ ሙሉእ መስርሕ ታሪኹ ብዘይትግበር መብጽዓታት እናሸሓጠ፡ ንፖለቲካዊ ስልጣኑ ብኻና ሓሶትን ጥልመትን ዝነደቐ ብምዃኑ፡ ንህዝብታትናን ሓይልታት ደሞክራሲያዊ ለውጥን፡ ከም ተሞኩር፡ እዚ ናይዚ ቅንያት ምስሉይነቱ ሓድሽ ፍጻመ ኣይኮነን፡፡ ርእሰ-ፋሽስቲ ኢሳይያስ ኣብ መጻብቦ ምስ ተኾርነዎ ነብሱ ኣራኹሱ፡ ብሉኣላዊ ክብርታት ህዝብን ሃገርን ብምቁማር ምቕናይ ዝመርጽ፡ ስለዚ ከአ ብስዑር መንፈስ ኣብ ብርኪ ዝሰግድ፡ ኣቐዲሙ ንዝሓዞ ደረቕ መርገጽ ክዓጽፍ ድሕር ዘይብል፡ እምነት ዘይንበረለ፡ ኣብ ሓንቲ ርእሲ ክልተ መልሓስ ዝመለለይኡ ባእታ ምዃኑ፡ ታሪኽ ተደጋጋሚ ፍሽለታቱ ህያው መርትዖታትዮም፡ ምስ ቅዋም ብዝተተሓሓዘ ኣብ ዝሓለፉ 23 ዓመታት ከንጸባርቐም ዝጸነሐ ደረቕ መርገጺታቱን፡ ሕጂ ተሰርኒቐ ዝኣተዎ ሻሕጣይ መብጽዓውን፡ ነዚ ሕዳር-መንነቱ ጥራሕ ዝባኑ ብምውጻእ፡ ንስዑር መንፈሱ ዝኸሸሐ ፍጻመዮ፡፡ ኣብ ክለዚ ህያው ገምጋም፡ ጉዕዞ ርእሰ-ፋሽስቲ ኢሳይያስ ምስ ቅዋማዊ ስርዓት ብዝተተሓሓዘ፡ ክሳብ ጽባሕ 20 ግንቦት መበል 23 ዓመት ዝኸሪ ነጻነታዊ በዓል እንታይ ከም ዝመስል ንርእዮ፡፡

ርእሰ-ፋሽስቲ ኢሳይያስ፡ ኣብ ወርሒ ሚያዝያ 1993 ምስ ናይ ወጻኢ ጋዜጠኛታት ኣብ ዘካየዱ ቃለ-መጻኢት፡ ንሕብረ ሰልፋዊ ስርዓት ኤርትራ ብዝምልከት ንዝቐረበሉ ሕቶ ክምልስ እንከሎ፡ “ህዝባዊ ግንባር ኣብዚ ሃገርዚ ደሞክራሲ ንኸሰፍን ባይታ ኣብ ምምድማድን ንሕብረ ሰልፋዊ ስርዓት ዝምችእ ሃዋህው ኣብ ምፍጣርን ሓጋዚ ተራ ክጸወት ኢዩ፤ እዚ ክንዲ ምንታይ ግዜ ይወስድ ወይ ብኸመይ ይትግበር ዝብል ሕቶ ቴክኒካዊ ጉዳይ ኢዩ...” ክብል መዲሩ ኔሩ፡፡ እዚ ዘይተተግበረ መብጽዓዚ፡ ፖለቲካዊ ስልጣኑ ክሳብ ዘደልድል ኣቃንይዎ፡፡ ድሕሪ ዝተወሰነ ግዜ ከኣ፡ ኣብ 2001 ቅዋማዊ ሕብረ-ሰልፋዊ ስርዓት ንምትካል ምርጫ ክካየድዮ ዝብል ላቕባ ብምፍጣር ዕድመ ሸሚቲ፡፡ 2001 ደበኽ ምስበለቶ፡ ናይ ሕጂ እዋናዊ ጉዳይና ምውሓስ ልኣላውነትዮ፤ ሃገር ብወያኔ ተወሪራ እናሃለወት ቅዋም ይተግበር፡ ምርጫ ይገበር ምባል ግዚኡ ኣይኮነን” ክብል ኣሰጊርዎ፡፡

ኣብ ጽባሕ መበል 17 ዓመት ነጻነት ኤርትራ፡ ምስ መደበር ተሌቪዥን ኣልጀዚራ ብ22 ግንቦት 2008 ርእሰ-ፋሽስቲ ኢሳይያስ ዘካየዱ ቃለ መጻኢት፡ ነቲ ኣቐዲሙ ዝበሎ ብሰንጣቕ ዝጸረር መልሲ ሂቡ፡፡ ኣብ 2001 ኤርትራ ምርጫ ክተካይድ መደብ ኔርዎ፡፡ ዛጊት ግን ኣይተተግበረን፡፡ መዓስ ክትግበርዮ? ንዝብል ሕቶ “30 ፣ 40 ዓመታት ክወሰደልና ይኸእል ይኸውንዮ፡፡ ምናልባትውን ካብኡ ንላዕሊ” ክብልዮ ጉዳይ ትግባረ ቅዋምን ምርጫን ንዘይተወሰነ እዋን ከምዝውንዘፍ ዘረጋገጸ፡፡ ድሕሪ ክልተ ዓመት ምስዚ ማዕከን-ዜናዚ፡ ብምኽንያት 20 ዓመት ስርሒት ፈንቕል ለካቲት 2010፡ ኣብ ከተማ ምጽዋዕ ኣብ ዝርከብ ቤት ጽሕፈቱ ዘካየዱ ቃለ-መጻኢት ድማ፡ ዘሰደምም ምላሽ ክህቡዮ ተሰሚዑ፡፡ ቅድሚ ሕጂ ኣብ ፖለቲካ ኤርትራ ለውጢ ክተተኣታትዉ ምዃንኩም ቃል ሂቡኩም ኔርኩም፤ ግን ከአ ካብ ህዝባዊ ግንባር ወጻኢ ካልእ ፖለቲካዊ ሰልፊ ክንቀሳቐሳ ኣይተፈቐደን? ንዝብል ሕቶ፡ ቁልቁል ዝኣፉ “ኣነ ንዝኾነ ይኹን ሰብ መብጽዓ ኣይኣተኹን፡፡ መብጽዓ ዘእተወኒ ሰብውን የሎን” ክብልዮ መለሱ፡፡ ከም መቐጻልታ ናይዚ ብምኽንያት 24 ዓመት ስርሒት ፈንቕል 09 ለካቲት 2014 ኣብ ዘካየዱ ቃለ-መጻኢት ድማ፡ “ኣብዚ ሃገር ብዘይ ናይ ህዝባዊ ግንባር ፖለቲካ፡ ካልእ ፖለቲካ ኣሎ ዝብል ሰብ እንድሕር ኣሎ ኮይኑ፡ ካልእ ዓለም ክደሊ ይኸእል ኢዩ፡፡ ...እዚ ሕጂ ፋሽን ኮይኑ ደሞክራሲ ዶ ሕብረ ሰልፋዊ ብዙሕነት ዝበሃል ህውተታ፡ ኣብዚ ሃገር

ክመጽኦ ኢዩ ኢሉ ዝሓሰብ ሰብ እንድሕር ኣሎ ኮይኑ፡ ኣብ ካልእ ዓለም ወይ ኣብ ወርሒ ከይዱ ክሓሰብ ክኸእል ኣለዎ” ክብል ብዱዕን ትምክሕታውን መንነቱ ይጉሕዎ።

ነዚ ስሩት ጸረ-ደሞክራሲያዊ ባህርያቱ ብዘይሕንከት፡ ኣብ ኣደባባይ ክምድረሉ ዝጸነሐ ርእሰ-ፋሽስት ኢሳይያስ፡ ኣብ ናይ ኣዋርሕ ፍልልይ፡ ብምክንያት 24 ግንቦት መበል 23 ዓመት ዝኸሪ ነጻነት፡ “መንግስታዊ ስርዓት መርሓ ፖለቲካዊ ኅደና ዝቐይስ ቅዋም ምንጻፍ ክጅመር ምዃኑ፡ በዚ ኢጋጣሚ ከፍልጥ እፊቱ” ክብል ንቅኒት ሻሕጣይ ተዋስኡኡ ብምቕያር ብትሕዝቲኡ ንነባር ተጋላጣጢ መንነቱ ኣግሂድዎ። ኣብ መደረ ርእሰ-ፋሽስቲ ኢሳይያስ ዝተጋህደ ሓድሽ ነገር እንተሎ፡ ብዊንትኡ ዝቐመ፡ ንፖለቲካዊ ፕሮግራም ህግደፍ ጥራሕ ብዘንጸባርቕ ዝተቐረጸ፣ ናይ ህዝብታትና ነጻን ዲሞክራሲያውን ተሳትፎ ዘይተረጋገጸሉ፣ ብህግደፍ ተባሕቲ ዝጸደቐ፡ ኣገልግሎቱ ከምቶም ኩሎም ዘይትግበሩ መብጽግታት ኮይኑ ዕድሚኡ ኣብ ከብሒ ተግባሩ ዝጸንሐ “ቅዋም 97” ብዝምልከት ኣወጋግንኡ ከተምብህዎን ድፍረት ኣይረኸበሉን። ብርግጽ ርእሰ-ፋሽስቲ ኢሳይያስ፡ ካብታ ንትንፋስ ፖለቲካዊ ስልጣን ዝቋጸረት መሸንቆቻ ክሃድም ግዚያዊ መዋጽኦ ክርእ እንተዘይኮይኑ፡ ኣርሒቕ ክሓሰብ ዘይገበሮ ውሽጣዊ ተርባጽ ደራኽዎ፡ በዚ “ሓድሽ ኣዋጅ”ዚ” ኣቢሉ ኣብ ውሽጢ ማይ-ቤቱ ኩናት ከም ዝወለዐ ኣይተሰወጠን። እዚ “ሓድሽ ኣዋጅ”ዚ ነቶም ኣብ መስርሕ ምንጻፍ “ቅዋም 97” ንጡፍ ተራ ዝነበሮም፡ ንምትግባሩ ድማ፡ ምስ ግዜን ከካታትን ብዝተዛመደ ክብን-ለጠቕን ዝብል ድርኪታት ክገብሩ ዝጸንሑ ኣካላትውን ተስፍኦም ኣቐምሲሉ፣ ንተሳትፍኦም ኣዋሲኑ፣ ጉዳይ ምንጻፍ “ሓድሽ ቅዋም” መዓስ? ብከመይን? ብመንን? ዝብሉ ወሰንቲ ሕቶታት ከይተረፈ ኣብ ዊንታን ድሌትን ኢሳይያስ ከም ዝወደቐዮ ኣመስኪሩ። እንተ እቲ በዓል-ቤት ዝኾነ ህዝቢ ኤርትራ፡ ኣብዚ መስርሕዚ ብቐደሙውን “ኣብይ ዝነበርካ ኢኻ” እናበሉ ከቆናጽቡዎን፡ “ደሞክራሲያዊ ምርጫ ክገብር ዘይክእል ድሑር ሕብረተሰብ” ክብልዎ ዝጸንሑ ብምዃናም፡ ድሌታቱ ኣብ ግምት ክኣቱ ኣይሕሰቡንዮ። ብቐንዱ ከኣ እዚ “ሓድሽ ኣዋጅ”ዚ ቀልቢ ማሕበረሰብ ዓለም ንምስሓብን ተጽዕኖታቶም ንምልዛብን ዝተቐመረ ሽሕጣን መብጽግ ብምዃኑ፡ ኣብ መጻኢ ዕድል ህዝብን ሃገርን ጣቋ ክህልዎ ዝሕሰብ ኣይኮነን።

2ይ ስሩዕ ኣኼባ ማ/ሽማግሌ ውድብና ካብ 29 ሰነ ክሳብ 07 ሓምሌ 2014 ኣብ ዘካየዱ ሰፊሕን ዓሚቕን ገምጋም፡ ውድብና ሰውራዊ ደሞክራሲያዊ ግንባር ኤርትራ(ሰደግኤ)፡ “ቅዋም 97” ብዝምልከት ሒዝዎ ዝጸነሐ ወርቃዊ መርገጽ ዳግም ቅንዕንኡ ብምርግጋጽ የሓዲሱዎ። በዚ መሰረት ድማ፡ ኤርትራ ሃገርና፡ ካብዚ ብፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍ ኣንጻላልዮዎ ዘሎ ናይ ብርሰት ሓደጋ ብዘተኣማምን ድሒና፡ ብመንገዲ ሰላም፣ ዲሞክራሲን ቁጠባዊ ምዕባለን ንቐድሚት እትምርኽ፡ ብኹሎም ፖለቲካዊ ሓይልታትን ኣገደስቲ ባእታታትን ዝቐመ ሓድሽ ጊዜያዊ መሰጋገሪ መንግስቲ ብምምስራት፡ ንሱ ዘመሓድሮን ሓባራዊ እምነት ዝተነበረሉን ኮምሽን ቅዋም ተመዘዙ፡ ዝተፈላለዩ ፖለቲካዊ ኣማራጺታት ዝሓቐፈ ንድፊ ቅዋም ክዳሎን፡ ብህዝብታትናን ፖለቲካዊ ሓይልታቱን ነጻን ዲሞክራሲያውን ምይይጥ ተኻየዱሉ ዝጸደቐ ሃገራዊ ቅዋም ክትምራሕ ምስ እትበቐዕ ጥራሕ ምዃኑ፡ ዘለዎ ጽኑዕ እምነት ኣስመረሉ። ዳግም ኣብ ትሕቲ ፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍ ዝንደፍን ዝጸድቕን ቅዋም፡ ፍጹም ጸረ-ህዝብን ጸረ-ዲሞክራሲን ብምዃኑ፡ ኣጥቢቐ ከም ዝኹንኖን ከም ዝቃለሰን ኣረጋገጸ።

ዜናን ባህል ቤ/ጽሕፈት ሰደግኤ፡

ሓምሌ 2014